

Lieta C-636/21

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2021. gada 15. oktobris

Iesniedzējtiesa:

Consiglio di Stato (Itālija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 13. oktobris

Prasītājs un apelācijas sūdzības iesniedzējs:

NN

Atbildētājs un otra puse apelācijas tiesvedībā:

Regione Lombardia

Pamatlietas priekšmets

Apelācijas sūdzība *Consiglio di Stato* [Valsts padome] par spriedumu, ar kuru *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia* [Lombardijas Reģionālā administratīvā tiesa] noraidīja kāda lauksaimniecības uzņēmēja iesniegto prasību pret *Regione Lombardia* [Lombardijas reģiona] rīkojumu, ar kuru viņam tika atteikta mājputnu olu un gaļas tirgus atbalstam Itālijā paredzētais atbalsts pēc putnu gripas epidēmijas.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz valsts tiesību aktu, kas interpretēti un piemēroti tādā nozīmē, ka putnu gripas nodarīto zaudējumu kompensēšanai paredzētais atbalsts tiek piešķirts tikai uzņēmumiem, kuri pieteikuma iesniegšanas dienā joprojām turpina uzņēmējdarbību, atbilstību Regulas Nr. 1308/2013 220. panta un Īstenošanas regulas 2019/1323 noteikumiem.

LESD 267. pants

Prejudiciālais jautājums

“Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 220. pants un Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/1323 (2019. gada 2. augusts) nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu (kāds ir *Decreto Ministeriale del 15 gennaio 2020 del Ministro delle Politiche agricole alimentari e forestali* [Lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības politikas ministra 2020. gada 15. janvāra Ministra dekrēts]), kas iecerēts un tiek piemērots tādējādi, ka nodrošina piekļuvi kompensācijas pasākumiem par nodarītajiem kaitējumiem saistībā ar putnu gripu tikai tiem uzņēmumiem, kuri pieteikuma iesniegšanas dienā nav pārtraukuši savu darbību?”

Atbilstošās Savienības tiesību normas

LESD 107. pants

LESD 42. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007; it īpaši 220. pants.

Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/1323 (2019. gada 2. augusts) par ārkārtas tirgus atbalsta pasākumiem olu un mājputnu gaļas nozarei Itālijā; it īpaši 2. pants.

Eiropas Savienības Pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos 2014.-2020. gadam; it īpaši 66. punkts, 75. punkta f) apakšpunkts un 365. punkts.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Decreto del Ministero delle Politiche agricole, alimentari e forestali del 15 gennaio 2020 – Modalità di attuazione del regolamento di esecuzione (UE) n. 2019/1323 della Commissione, relativo a misure eccezionali di sostegno del mercato nei settori delle uova e delle carni di pollame in Italia [Lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības politikas ministrijas 2020. gada 15. janvāra dekrēts – Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2019/1323 par ārkārtas tirgus atbalsta pasākumiem olu un mājputnu gaļas nozarei Itālijā ieviešanas noteikumi]; it īpaši 3. pants un 4. panta 2. punkts.

Īss lietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Lauksaimniecības uzņēmējam NN piederēja trīs putnu fermas. Putnu gripas epidēmijas izraisīto sanitāro ierobežojumu dēļ viņam laika posmā no 2017. gada

oktobra līdz decembrim vairākkārt nācās apturēt šo fermu darbību. Pēc tam 2019. gada novembrī NN nodeva fermas saviem bērniem.

- 2 2020. gada 15. janvārī Itālijas Lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības politikas ministrija pieņēma *decreto ministeriale n. 383/2020* [Ministra dekrētu Nr. 383/2020] par Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2019/1323 par ārkārtas tirgus atbalsta pasākumiem olu un mājputnu gaļas nozarei Itālijā ieviešanas noteikumiem. Šis Ministra dekrēts paredzēja atbalstu putnu gripas epidēmijas radīto zaudējumu kompensācijai. Saskaņā ar tā 3. pantu pieteikumu var iesniegt: a) olu ražotāji; b) cāļu audzētāji; c) vistu, dējējvistu un gaļas putnu fermas; d) olu iepakojšanas centri. Turklāt saskaņā ar tā paša dekrēta 4. panta 2. punktu, lai saņemtu atbalstu, ir jāpierāda kaitējums, kas radies putnu gripas epidēmijas ierobežošanai ieviesto sanitāro pasākumu īstenošanas rezultātā laikposmā no 2017. gada 1. oktobra līdz 2018. gada 30. jūnijam.
- 3 2020. gada 10. aprīlī saskaņā ar Ministra dekrētu Nr. 383/2020 NN iesniedza Lombardijas reģionam pieteikumu atbalsta piešķiršanai. Lombardijas reģions noraidīja šo pieteikumu, jo tā iesniegšanas dienā NN nebija mājputnu fermu īpašnieks un tāpēc neatbilda iepriekš minētā Ministra dekrēta 3. pantā noteiktajām prasībām. Šis noteikums paredz piekļuvi atbalstam tikai uzņēmumiem, kas darbojas mājputnu nozarē. Šajā sakarā NN norādītais apstāklis, ka uzņēmējdarbību ir turpinājuši bērni, netika uzskatīts par būtisku.
- 4 Par Lombardijas reģiona atteikumu NN cēla prasību *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia*. Tomēr minētā tiesa prasību noraidīja, uzskatot, ka Īstenošanas regulas 2019/1323 mērķis bija atbalstīt lauksaimniecības uzņēmējus, kuri joprojām veic uzņēmējdarbību, atlīdzinot tiem nodarītos zaudējumus, taču nevis tāpēc, lai kompensētu uzņēmējiem radušos zaudējumus, bet gan lai atbalstītu tirgu un līdz ar to uzņēmumus, kuri joprojām veic uzņēmējdarbību. Pēc *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia* uzskata tomēr nevarēja izslēgt, ka lauku saimniecībai, kuras pārnēmēji ir NN bērni, atbalsts varētu būt pieejams, taču pieteikumu vajadzēja formulēt jaunajiem uzņēmējiem, nevis tēvam, kurš vairs nav uzņēmējs.
- 5 Ar 2020. gada 19. martā iesniegto apelācijas sūdzību NN pārsūdzēja *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia* lēmumu *Consiglio di Stato*. Šajā apelācijas sūdzībā NN skaidri pieprasīja, lai Tiesa saskaņā ar LESD 267. pantu izskatītu jautājumu par Regulas (ES) Nr. 1308/2013 220. panta un Īstenošanas regulas 2019/1323, proti, Eiropas Savienības tiesību normu, kuras tika ieviestas ar 2020. gada 15. janvāra Ministra dekrētu Nr. 383/2020, pareizu interpretāciju.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 6 Saskaņā ar Lombardijas reģiona interpretāciju, ko pieņēma *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia*, Ministra dekrēta Nr. 383/2020 3. pants paredz piekļuvi atbalstam tikai uzņēmumiem, kuri pieteikuma iesniegšanas dienā joprojām turpina uzņēmējdarbību olu un putnu gaļas nozarē

Itālijā. Turpretim, uzņēmumi, kuri savu darbību ir pārtraukuši, kaut arī tie ir cietuši zaudējumus no putnu gripas epidēmijas, tiek izslēgti no atbalsta saņēmēju loka.

- 7 Šī interpretācija izriet no Ministra dekrētā Nr. 383/2020 paredzētā tirgus atbalsta mājputnu gaļas nozarei Itālijā. “Tirgus atbalsta” ekonomikas pasākums, neskatoties uz to, ka to ir izraisījis noteikti pagātnē noticis kaitējums, ir vērstas uz nākotni, jo tas ir paredzēts uzņēmumiem, kuri pieprasījuma brīdī veic uzņēmējdarbību un joprojām ir tirgus neatņemama sastāvdaļa. Ar tirgu tiek saprasts visu uzņēmēju kopums, kas veic uzņēmējdarbību tirgū konkrētajā brīdī, nevis uzņēmumi, kas tajā darbojas pirms atbalsta noteikšanas.
- 8 Ministra dekrēta Nr. 383/2020 interpretāciju, ko atbalsta Lombardijas reģions, apstrīd NN, kurš apgalvo, ka minētajā dekrētā paredzētajam atbalstam ir kompensācijas par nodarītajiem zaudējumiem raksturs, un tādējādi tas būtu jāpiešķir tieši uzņēmējiem, kuri veica uzņēmējdarbību notikuma, kas nodarīja kaitējumu, laikā, pat tad, ja viņi pēc tam darbību pārtrauca.
- 9 NN arī uzskata, ka Lombardijas reģiona interpretācija ir netaisnīga, jo tā liedz iespēju saņemt palīdzību uzņēmumiem, kurus putnu gripas epidēmija ir skārusi vismagāk, proti, tiem, kuri uzkrāto parādu dēļ bija spiesti pārtraukt savu darbību pirms kompensācijas piešķiršanas.
- 10 Visbeidzot, NN atzīmē, ka kompensācijas piešķiršana visiem uzņēmumiem, kuri veica uzņēmējdarbību notikuma, kas nodarīja kaitējumu, laikā, varētu veicināt sanitāro pasākumu ievērošanu, jo uzņēmumi varētu paļauties uz turpmāku kompensāciju par nodarīto kaitējumu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 11 *Consiglio di Stato*, pirmkārt, norāda, ka strīda iznākums ir atkarīgs no Regulas Nr. 1308/2013 220. panta un Īstenošanas regulas 2019/1323, kas ir Eiropas Savienības tiesību normas, kuras ir ieviestas ar 2020. gada 15. janvāra Ministra dekrētu Nr. 383/2020, interpretācijas.
- 12 *Consiglio di Stato* arī norāda, ka Eiropas Savienības tiesību aktu par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē gramatiskā interpretācija neļauj ne apstiprināt, ne izslēgt, ka putnu fermām ir jāveic uzņēmējdarbība pieteikuma iesniegšanas un/vai pabalsta izmaksas dienā. Tādēļ šķiet, ka šī tiesiskā regulējuma pareiza interpretācija ir jāizsecina no tiesību akta mērķa.
- 13 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Savienības tiesību aktu par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē mērķis ir atbalstīt tirgu un radīt stimulējošu efektu, proti, veicināt iniciatīvu rašanos vai attīstību šajā nozarē. *Consiglio di Stato* uzskata, ka ar šo mērķi no atbalsta saņēmēju loka šķietami tiek izslēgti tie uzņēmumi, kuri savu darbību ir pārtraukuši pirms pieteikuma iesniegšanas un kuri līdz ar to vairs nepiedalās tajā tirgū, kuru tiesību akti paredz atbalstīt. Uzņēmuma priekšlaicīgas

nodošanas gadījumā šim mērķim būtu jārada iespēja labuma guvēju vidū iekļaut uzņēmuma pārņēmējus, kuri veido atbalstāmo tirgu.

- 14 Iesniedzējtiesa uzskata arī, ka tirgus atbalsta principu nevar neievērot pat ārkārtēju notikumu, piemēram, dzīvnieku infekcijas slimību epidēmiju, gadījumā. Saskaņā ar *Consiglio di Stato* viedokli arī ārkārtēju notikumu gadījumā attiecīgais tiesiskais regulējums, pamatojoties uz saprātīguma kritēriju, pieņem, ka pastāv instrumentāla saikne starp atbalstiem, kas piešķirti uzņēmumiem, kuri joprojām veic uzņēmējdarbību, un tirgus atbalstīšanas mērķi.
- 15 Otrkārt, *Consiglio di Stato* norāda, ka Eiropas Savienības tiesību akti, šķiet, neprasa uzrādīt investīciju projektu, kas nodrošina, ka atbalsts atgriezīsies attiecīgajā tirgū, lai to varētu atbalstīt nākotnē.
- 16 Visbeidzot, iesniedzējtiesa norāda, ka pat tad, ja attiecīgam atbalstam būtu kompensācijas raksturs un tādējādi to varētu piešķirt visiem uzņēmējiem, kuriem ir nodarīts kaitējums, neatkarīgi no tā vai pieteikuma iesniegšanas dienā tie veic uzņēmējdarbību, tas, lai arī netieši, varētu īstenot mērķi atbalstīt tirgu. Atlīdzības rakstura kompensācijas pasākumu nodrošināšana faktiski stiprinātu lauksaimniecības uzņēmumu pielāgošanos sanitārajiem noteikumiem un līdz ar to palielinātu patērētāju uzticību epidēmiju apkarošanas pasākumu ievērošanai.

DARBA VEIKŠANA